

osobní otázky dohledu Ústřední sociální pojišťovny a ustanovuje, že tyto řady mají se vztahovati nejenom na nově do služeb přijímané, nýbrž i na úředníky, kteří již jsou ve službě. Proto se nevztahují na žalobce, poněvadž zákon ten nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1929, kdy již byl žalobce ve výslužbě.

Čís. 9462.

Vkladní knížky, na něž smí býti vklad vydán každému, kdo je předloží, a jež byly v čase úmrtí v držení někoho jiného než zůstavitele, nelze zařaditi do soupisu, třebas zněly na jméno zůstavitelovo. Pozůstalostní soud musí si z úřadu zjednatí potřebný podklad pro rozhodnutí, zda byla vkladní knížka v držení zůstavitele a zda a pokud může býti zařazena do soupisu. Nebylo-li to zjištěno, není pozůstalostní soud oprávněn ukládati třetí osobě, by složila vkladní knížku na soudě.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1929, R II 396/29.)

Pozůstalostní soud schválil zápisy o projednání pozůstalosti soudním komisařem a uložil Bernardu W-ovi, by složil na soudě vkladní knížku rolnické záložny a vkladní knížku okresní záložny. Rekursní soud napadená usnesení potvrdil. Důvody: Při projednání pozůstalosti po Julii W-ové provedl soudní komisař soupis pozůstalého imění a pojal do něho vklad na knížku čís. 342 Rolnické záložny, znějící na jméno zůstavitelčino, 25.580 Kč a vklad Okresní záložny na knížku čís. 1442, znějící na jméno zůstavitelčino, 47.457 Kč a soud pozůstalostní schválením zápisu o projednání pozůstalosti schválil také inventuru a pojetí obou vkladů do ní, a to usnesením ze dne 30. září 1929 a dalším usnesením vyzval pozůstalého manžela, stěžovatele, by obě vkladní knížky ihned složil na soudě. Obě tato usnesení napadá stěžovatel pro jich nezákonnost s návrhem, by usnesení schvalující zápisy projednací bylo změněno tak, že se ze soupisu aktiv vylučují řečené vkladní knížky a místo nich že se tam zařazuje hotovost 25.000 Kč, a by byla zrušena výzva k stěžovateli, by knížku složil na soudě. Stěžovatel vytýká prvému usnesení, že vkladní knížky neměly býti poiaty do stavu aktiv, an se proti tomu bránil a podle pravdy uvedl, že vkladní knížky v době úmrtí nebyly v držení zůstavitelčine, nýbrž v držení stěžovatele, jemuž také patří do vlastnictví. Proto prý, hledíc k zákonu ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 a k výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 22. prosince 1923, čís. 58, 1865 mělo rozhodnutí o otázce, zda knížky mají býti poiaty do aktiv, býti ponecháno soudu, a, rozhodl-li o tom soudní komisař věcně, jest prý rozhodnutí to zmatečné. Druhé usnesení, vyzývající stěžovatele, by složil vkladní knížky na soudě, není prý odůvodněno, poněvadž knížky do pozůstalosti nepatří, jsouce cennými papíry a měli prý spoludědici prokázati, že knížky patří do pozůstalosti. Stížnost jest neodůvodněna, nesprávně posuzujíc povahu soupisu pozůstalostního majetku. Inventářem ie podrobný seznam všeho majetku do pozůstalosti náležejícího v čase úmrtí zůstavitelčina, do seznamu toho musí soudní komisař poiat i takové

majetkové předměty, o nichž není jisto, komu patří, a není možné, by soudní komisař takové předměty svémocně vyloučil. Pojetí do inventáře není věcným rozhodnutím o tom, že dotyčné majetkové předměty skutečně tvoří součást pozůstalého jmění, nýbrž jest jen záznamem, že dotyčný předmět v pozůstalosti byl nalezen, a že jej nutno pokládati za majetek zůstavitelův tak dlouho, dokud si oprávněný nevymůže soudní výrok, že jeho právo vylučuje, by na dotyčný předmět bylo hleděno jako na majetek zůstavitelův. Ani soudní komisař, ani pozůstalostní soud, schválivši napadeným usnesením zápis o projednání pozůstalosti, nerozhodl otázku, zda vkladní knížky jsou majetkem zůstavitelčím čili nic, a má stěžovatel na vůli domoci se žalobou vyloučení těchto majetkových součástí z pozůstalého majetku. V důsledku toho, že pozůstalostní soud potvrdil pojetí obou vkladních knížek do inventury, bylo na něm, by knížky od stěžovatele vyžádal a jako část pozůstalého jmění uschoval potud, pokud nebude pravoplatně pořadem práva vyřčeno, že vkladní knížky do zůstavitelčina majetku nepatří. Protože soud první stolice v napadeném usnesení neporušil zásady § 92 a zejména § 104 nesp. říz., nebylo lze stížnosti vyhověti a bylo nutno napadená usnesení potvrditi.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil soudu první stolice, by řízení doplnil a pak znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Rekursní soud vyjádřil se neurčitě a nepřesně, poukávav na odůvodnění svého rozhodnutí k tomu, že inventář jest podrobný seznam všeho majetku »do pozůstalosti náležejícího« v čase úmrtí zůstavitelova, a že soudní komisař musí pojmuti do soupisu i takové majetkové předměty, o nichž není jisto, komu patří, neboť tím není nic získáno pro řešení otázky, o niž tu vlastně jde, které předměty jest podle zákona zařaditi do soupisu pozůstalosti. Podle § 97 nesp. říz. musí soupis obsahovati přesný a úplný seznam všeho jmění, v jehož držení byl zůstavitel při své smrti. I věci, podle udání cizí, mají býti podle § 104 první odstavec nesp. říz. pojaty do soupisu, byly-li v držení zůstavitelově, ale jejich hodnota se uvede a přihlíží se k ní při výpočtu pozůstalostního jmění jen tehdy, nezdají-li se vlastnická práva třetích osob býti jasnými. Z toho plyne, že záleží hlavně na držení zůstavitelově v době úmrtí. Stěžovatel domáhal se vyloučení dvou vkladních knížek ze soupisu právě z toho důvodu, že knížky nebyly v čase úmrtí zůstavitelky v jejím držení, nýbrž v jeho držení, a tvrdil, že knížky jsou jeho vlastnictvím a že ze vkladů na ně uložených náleží do pozůstalosti jen hotovost 25.000 Kč z prodeje hostince patřivšího zůstavitelce. Vkladní knížky, na něž smí býti vklad vydán každému, kdo je předloží, a jež byly v čase úmrtí v držení někoho jiného než zůstavitele, nelze zařaditi do soupisu, třebaž zněly na jméno zůstavitelovo. (Viz rozhodnutí čís. 5953 sb. n. s.). Jak jest viděti ze spisů nebylo dosud soudem vůbec zkoumáno, zda byly vkladní knížky, o něž jde, v držení zůstavitelky v čase jejího úmrtí, ač jest to rozhodné pro jejich zařadění do soupisu a ač stěžovatel tvrdil opak. Podle § 98 nesp. říz.

musí stav majetku býti úplně vysvětlen nejen prozkoumáním pozůstalostních spisů a listin po ruce jsoucích, nýbrž i výsledkem dědiců, příbuzných a domácích lidí i jinými vhodnými prostředky. Z úřadu musí býti vyšetřena a rozhodnuta otázka, zda má majetkový předmět býti zařazen do soupisu. třebaš kdo proti tomu tvrdí okolnosti, jež lze uplatniti a prokázati jen řádným řízením ve sporu. Týmž způsobem musí si pozůstalostní soud zjednati potřebný podklad pro rozhodnutí, zda byly ony dvě vkladní knížky v držení zůstavitelky a zda a pokud mohou a mají býti zařaděny do soupisu. Ovšem jest ponecháno tomu, kdo není spokojen s rozhodnutím pozůstalostního soudu, by své domnělé právo uplatnil sporem. Nebylo-li zjištěno, že vkladní knížky byly v držení zůstavitelky a že jest tím splněn předpoklad jejich zařazení do soupisu, nebyl pozůstalostní soud ani oprávněn, ukládati stěžovateli, by knížky složil na soudě. Z řečeného plyne, že i usnesení prvního soudu, schvalující soupis pozůstalosti a příkazující Bernardu W-ovi, by vkladní knížky složil na soudě, i potvrzující rozhodnutí rekursního soudu odporují zřejmě zákonu, totiž předpisům §§ 97 a 104 nesp. říz., což dovolací stížnost právem vytýká (§ 16 nesp. říz.). Důsledkem svého mylného názoru právního o tom, které věci mají býti pojaty do soupisu pozůstalosti, opomenul první soud vyšetřiti a zjistiti okolnosti rozhodné pro posouzení této otázky a soud rekursní toto opomenutí nenapravit. Nezbylo proto, než k oprávněné dovolací stížnosti usnesení obou nižších soudů zrušiti a pozůstalostnímu soudu uložit, by v naznačeném směru řízení doplnil a pak znova rozhodl.

Čís. 9463.

Příslušnost podle § 87, druhý odstavec, j. n.

Zvláštní závod mimo sídlo podniku nemusí býti zapsán v obchodním rejstříku. Nemusí býti odštěpným závodem ve smyslu obchodního zákonníka. Jest iim i prodejna, jež rozorodává zboží vyrobené hlavním závodem, třebaš tak činí zřizencem hlavního závodu. Spor nemusí vzniknouti z prodeje zboží prodejnou, stačí, že k němu zaval podnět provoz zvláštního závodu. Náleží sem spor o vyklizení zvláštního závodu.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1929, R I 955/29.)

Žalobu o vyklizení prodejny v L. v Čechách (hlavní závod firmy byl v Z. na Moravě) zadal žalobce na okresním soudě v K. K námitce místní nepřislušnosti s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

K založení nepřislušnosti podle druhého odstavce § 87 j. n. se nevyhledává, by zvláštní závod mimo sídlo podniku byl zapsán v obchodním rejstříku. Nemusí to být vůbec závod odštěpný ve smyslu